

راست و چپ منہج اِقرأ الثقافة لہ نسلامدا

www.iqra.ahlamontada.com

نوسیننی

مہل نادہمی بالہک - وولزی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

(الحشر: من الآية ٧)

لهوې پټغمبر فرمانی پېدان به گوئی بکه و قه ده غی هه
یکې لی کردن مه یکه و له خوا بترسن چونکه به پاستی خوا با
ی توله ده ستینیت.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ﴿٨٠﴾ (النساء: من الآية ٨٠)

هې گوپرایه لی پټغمبر بکات شه و به پاستی گوپرایه لی خوا
به

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ﴿٣١﴾

(آل عمران: من الآية ٣١)

پټغمبر به بپواداران بلی : شه گر ټیوه خواتان خوش دهوئ ده
ن من بکه و و دهرمه چن، شه کاته خواش ټیوه خوش دهوئ و
واناه و هه له کانیشتان خوش ده بیت.

اخْذِرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ

﴿ (النور: من الآية ٦٣) ﴾

شه وانه ی سه ریچی له فرمانی پټغمبر ده که ن بترسن له وه ی که
سی تاقیکردنه وه ی که سخت، یا نازاریکی به ټیش بین.

پیشکش

❖ به و خوشك و برايانه كه به دريژايي ته مانيان ههول نه دهن بر
نه وهی له دوا پرژدا كارنامهی كاره كانيان به دهستی راست
وهريگرنه وه و پوو سپی و سهر بهرزانه له ناو ناز و خوشيه كانی به
دهه شتی بهرینی خوا نيشته جی بن و بهه سينه وه .

❖ به و موسلمانان به پیزو تی گه یشتوانه ی بهر له نه نجام دانی هه
هكاريك په چاوی راست و چه پی كاره كه ده كهن و له سوونه تی
پیغه مبهه ښه درناجن .

❖ به و خوشك و برا موسلمانان به ریزانه كه ده یانه وی له
سهرده مه دا سوونه ته كانی پیغه مبهه ښه زیندوو بكنه وه له هه موو
بواره كانی زیان دا .

❖ به باوكی به پیز و دایکی پر له سۆزو خوشی نه دیوم .

❖ به كچی خوشه ویست و زیت له و دهرس خوین و دهرس بیژی
قورئان و جوانه مهرگ و شهیدم ناواز خان .

پیشہ کی

تنہا بہ ناوی خوی گہرہ و بالادہ ست

❖ ہر کس توڑیک لہ قوپٹان و سوننہ تی پیغہ مبری نازیز ﷺ
 ورد ببیتہ وہ بی گومان بڑی دہردہ کہوئی کہ مہ سہ لہ ی راست و
 چہ پ دوو راستی سہ لمیٹراو و دہ بی ہر موسلمانیکی دلسوزی
 نایین و شوین کہو تہ ی پیبازی پیغہ مبر ﷺ زور بہ پیزو سوزہ وہ
 پہ چاویان بکات و لہ تہاوی کارو باری پڑانہ ی ژبانہ دا بہ وردو
 درشتی یہ وہ . نمونہ ش ہیندہ زورن لہ راستی دا مہ ژماردنیان
 ناسان نی یہ ، بہ لام نہ وہ ی سہر سوپہینہرہ بی تاگایی موسلمانانی
 نہ مڑو کہ یہ لہ سوننہ تہ بہ پیزو بہ پیڑہ ی پیغہ مبر ﷺ بہ تاییہ تی
 ماموستا و چاوساغ و بہ ناو پیشہ واو خویندہ وارانہ نہ و سہردہ مہ .
 حق راستی و حہ قیقہ تی راست و چہ پ تنہا پہ یوہندی بہ کلزو
 باری دونیایی یہ وہ نی یہ . بہ لکو لہ وہ ش زیاتر پہ یوہندی یہ کی زور
 گرینگی بہ دوا زور سہرہ نجامی حہ شرو حیسابی ہر
 موسلمانیکیشہ وہ مہ یہ و بگرہ زیاتریش ، نہ وہ نی یہ خوی گہرہ

یاسای جودا کردنه وهی چاک و خراپه کانی له و رۆژهدا به دانه وهی کارنامهی کرداری هه ربایه ک به دهستی راست یان چه پ رۆناوه وهک نهفه رموی (فاما من اوتی کتابه بيمينه فيقول هاؤم اقروا كتابيه * اني ظننت اني ملاق حسابه * فهو في عيشة راضية * في جنة عالية * قطوفها دانية * كلو وشربوا هنيئا بما اسلفتم في الايام الخالية) الحاقة ۱۹-۲۴ ، واتا : هه کس نامه ی کرداره کانی درایه وه دهستی راستی (که نیشانه ی خوش به ختانه) نه وه به ناشکرا له ناو خه لکی هاوار دهکات و دهلی: ها ها نه وه ته کارنامه ی کرداره کانم دهی ببخویننه وه خو من دلتیا بووم له دونیا که به و سه ره نجامه دهگم جا نه و که سه له ژیانیکی خوش دا ده بیت و پهر به دل لئی پازییه ، له ناو به ههشت و باغیکی به رزو خوش دایه ، میوه یه کی زۆری تیدایه ، و زۆر به ئاسانی لیتی دهکاته وه ، چ به پیوه بیت یان به دانیشتن یان به پاکشان و پالدانه وه خوداش پییان نهفه رموی : بخۆن و بخۆن لیڤه هه تا هه تابه نه وه پاداشتی نه و کاره چاکانه یه که له دونیا کردوتانه . بۆ دهسته ی دووه میش دهسته ی تاوان باران نهفه رموی: (واما من اوتی کتابه بشماله فيقول ياليتني لم اوت كتابيه * ولم ادرى ما حسابه * ياليتها كانت

القاضية) هه مان سوورده ت وانا: نه كه سه ش كه كارنامه كه ی
 ده درېته وه ده سستی چه پی (كه نیشانه ی به دبه ختی و خه جاله تی ی)
 ده لی: خۆزكه كارنامه كه م هر وه رنه گرتبایه وه نه نجامی
 كرده وه گانم هر نه زانیبایه ئای بریا مردنه كه م له دنیا یه كجاری
 بوایه و زیندو نه بومایه وه، به لی نه وه یه نرخ و ریژی پاست و چه پ
 له ته رازووی دادگه ری خوای بالا ده ست . به لام داخی گرانم نازانم
 موسلمانانی نه وپۆكه زۆریه یان له ناست نه و پاستیه سه لمیتراوه
 نه وهنده بی ناگان كاتيك له و باره وه پرسیاریان ئاراسته ده كریت
 هه روهك بلی له كوی ی گادا نووستن و هر ده لی پۆژانه و
 مانگانه و سالانه ته نها جار كیش نه و ئایه ته قورنانی و هه رمووده
 خۆشانه ی پیغه مبه ریان ﷺ هر نه خویندۆته وه و یاخود هر گوئیان
 لی نه بووه . ؟ سبحان الله . چند غه ریبه له گه ل زۆری و زه بهنده ی
 نه و هه موو ده قه قورنانی و هه رموو دانه ی پیغه مبه ر ﷺ كاتيك
 له مامۆستایه کی نه و سه رده مه ده پرسن ئایا پاست و چه پ له نان
 خواردن و خواردنه وه په یوه ندی یه کی به ئایین و سوننه ته وه
 هه یه ؟ له بهر بی ناگایی خۆی له وه لام دا ده لی: به قه ناعه تی خۆم
 جیاوازییه کی نی یه و ده شلی: من خۆم كوی به و مه سه له هر ناده م

هه لێته ئه وهه به گوێ ی خۆم بیستوه له مامۆستا یه کی
ناوچه که مان - باله کایه تی - ؟؟

زۆر سهیره بابای پرسیار کهر که پر سیاره که ی ئاراسته ی مامۆستا
ده کات هه لێته مه بهستی ئه وه یه که مامۆستا له وشاره زاتره له و
باره ی وه بیگومانیشه که ئه وه ی مامۆستا وه لāmی ده داته وه ئایینی
خوایه و به ئاینیش وه ری ده گرئ . به لام جه نابی مامۆستا زۆر
سهیره که زۆر بویرانه و نه ترسانه ئه لی : به قه نه عاتی خۆم
مه سه له یه ک نی یه و یه کسه ر بۆ چوون و قه ناعه تی خۆی ئه کا به
یاساو ئاین و وه لāmی کابرای فه قیر حالی پی ئه داته وه کابراش وا
ئه زانی هر ئه وه یه ئایینی راسته قینه چونکه مامۆستا له بهر چاوی
ئه ورۆژانه چه ند جاره پیش نوێژی بۆ ئه کات و هه فته نه ش ووتاری
هه ینی بۆ ئه خوێنته وه و له بۆنه کان و زه ماوه ند و پرسه و زۆر
قسه ی لووس و له باریان بۆ ئه کات و به سه ره ماتی سه یرو
هورهینه ریشیان بۆ ئه خوێنته وه جا راست بیته یا ناراست مه سه له ک
نی یه لای ئه و ؟ کابرای نه خوێده واریش به وای پی ئه کات تا له نا کاو
موسلمانیککی خه م خۆرو دلسۆز دلسۆزانه ناگاداری ئه کاته وه که
برای به پێز راستیه که ی ئاوا نی یه که جه نابت لی حالی بویت تا

نیست ، به لکوحه قیفه ته که ی نه وه یه که خوای گه وده و
 پیغه مبه ریش ﷺ باسیان کردوه نیتر به و شیوه نایت و
 فرموده ی پیغه مبه ری بۆ ده خوینیته وه به لام هیشتا کابرا نای
 سه لمیننی که نه وه راستی یه که یه چونکه هینده ی گوئ له وه لامی
 ناروستی نه و ماموستا بی ناگایانه بووه ناراستی یه که له میشکی
 دا جی ی خوی گرتوه و ناش زانی وه لامی نه و فه قیر حالانه هه
 قه نه عاتی بی به لگه ی هه لقولاو له هه واو هه وه س و موتالانه کردنی
 قورپان و سوننه تی پیغه مبه ر ﷺ سه رچاوه ی گرتوه .

جا بۆیه سه رنجی نه و جوړه ماموستایانه رانه کیشم بۆ
 فرموده یه کی نیمام علی ﷺ که فرموویه تی : نه گه ر نایین به
 (عقل) بوایه ده بوایه (مسح) له بنی خوف یان گزروه ی کرابا یه نه ک
 له سه ره وه ی ؟ جا له بهر نه وه ی چه ند جار یکیش نه و جوړه
 پرسیارانه ناراسته ی به نده کراون و منیش به گویره ی نه و ناگاداری یه
 که مه ی که له قورپان و سوننه ت هه مه وه لامی خۆم پی گه یاندون
 به لام هه ندیکیان هیشتا قه نه عاتیان وه ک پیویست بۆ دروست نه بووه
 و دلایان نۆقره ی نه گرتوه بۆپه بریارم دا که هه ستم نامیلکه یه ک له و
 باره وه پیشکesh به خوشك و برای موسلمانن کوردستانم بکه م و

هيوادارم له و ناميلکه په دا هندهک خزمهت به که له موسلمان و نذر
 لي کړاو و خوشي نه ديوي خومان بکه م به پشتيواني خواي گه وړه و
 هره ها نومیده وارم خواي به سوز بزم بکاته تويشوي دوا رځم له و
 کاته ي که هه موو بنده يهک له و په پي ناتاجي دايه بؤ به زه يي خواو
 کرداري چاکه نه گرتنه ها به نه ندازه ي دهنکه خورمايه کيش بيت .
 سوپاسي هر خوشک و براهه کيش ده که م که هه له کانم بؤ پاست
 بکه نه وه چونکه که س له هه له پاک ني په تنه ها خواي تانک وپاک وي
 گهر نه بيت .

والسلام عليكم ورحمه الله وبركاته

نوسه ر / شوين شارچکي قه سري ۲۰ رهمه زان ۱۴۱۹ ه ق ۱۹۹۹ ز

ئىستاش ئىتو و ئو چەند خالانى كۆم كىر دونه تەو وە لە بارەى
پاست و چەپ لە ئىسلام دا:

پاست و چەپ لە خوا پەرستى دا (العبادة) ھەلبەتە مەسەلەى پاست
و چەپ ھەموو بوارەكانى ژيانى داگرتوو وە لە پوانگەى قورئان و
سوننەتەو و زۆرىش فراوانە جا بۆيە داواى لى بوردن دەكەم ئەگەر
نەم توانى تيشك بخەم سەر ھەموو شوئىنەكان بەگشتى ، جا لەبەر
ئەو بپرئام دا بۆ زياتر ئاسان بوون و فراوان بوونى بابەتەكە بە
گۆيرەى بابەكانى (فقھى) بچمە ناو باسەكەو ئەگەر كەم و كورتىش
دەبو ئەوا داواى لى بوردن لە ھەموو لايەك دەكەم لە دوعاى خىرىش
بى بەشم مەكەن .

ئىستاش بابەيەكەو بچىنە ناو باسەكەو لە بابى (طهارة) پاك و
خاوينى .

١. چوونە ئاودەست لە ھەموو كىتیبەكانى فقھى ئىسلامى دا
زانايان ئەفەرموون : سوننەتە چوونە ئاودەست بە پىى چەپ
دەستى پى بگرى و ھاتنە دەرەو ھەش بە پىى پاست بە پىچەوانە
و ھەك كىتیبى (الفقه الاسلامى وادلتە) بەرگى ١ ل ٢٠٢ و الفقه
المنھجى ب ١ ل ٤٩. قاعىدەيەكيان داناو ھەفەرموون : (كل ما كان

من التكریم بیداء فيه باليمنی وخلافه بالیسری) هروه‌ها سوننه ته
 گرانایی خوی بخاته سهر لای چه پی ، چونکه (طبرانی) خ
 ده‌گیریت‌وه له سوراقه‌ی کوری مالک که گووتویه‌تی (امرنا رسول
 الله ﷺ ان نتو کاعلی الیسری وان ننصب الیمنی) واتا پیغه‌مبه‌ری
 خوا ﷺ فه‌رمانی پی کردین که له سهر ئاو ده‌ست خۆمان بخه‌ینه
 سهر لای چه پ و لای راسته‌شمان بچه‌قینین .

الفقه المنه‌جی ب ۱ ل ۵۱ والفقه الاسلامی وادلته ب ۱ ل ۲۰۲

❖ هروه‌ها له کاتی دانیشتن دا بز میز کردن نابی پیاو له‌شی خوی
 به ده‌ستی راست بگریت و ناشبی به ده‌ستی راست خوی پاک
 بکاته‌وه له به‌ر ئو فه‌رموده‌یه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ که ده‌فه‌رموی : (
 اذا بال احدکم فلا یمس ذکره‌ یمنیه ، واذا اتی الخلاء فلا یتمسح
 بیمینه ، واذا شرب فلا یشرّب نفسا واحده) رواه الانعة الستة عن
 ابی قتاده الفقه الاسلامی وادلته ب ۱ ل ۲۰۱ وروی البخاری ۱۵۳
 ومسلم ۲۶۷ عن ابی قتاده عن النبی ص قال: (اذا بال احدکم فلا
 یاخذن ذکره‌ یمنیه ولا یستنح بیمینه) الفقه المنه‌جی ب ۱ ل ۵۲

❖ ده‌ست نوێژ گرتن : سوننه ته له‌ده‌ست نوێژ گرتن دا ده‌ست و
 لای راست پێش بخزین له‌سهر لای چه پ به‌لگه‌شمان ئو

فهرموده به (عن ابی هريرة رضی الله عنہ ان رسول الله ﷺ قال : (اذا
توضاء تم فابدؤا بميامنکم) رواه ابن ماجه ۴۰۲ الفقه المنهجی ب ۱
ل ۵۹ مهره ها ناو له دهم و لووت و هر کردن سوخته به دهستی
راست بیت به لام فریدانی ناوی ناو لووت ده بی به دهستی چه بیت
الفقه الاسلامی ب ۱ ل ۲۵۲

۲. دانانی قاپ و ته شتی ناو له لای راست سوخته له کاتی
شوردن. الفقه الاسلامی ب ۱ ل ۲۵۵ الفقه المنهجی ب ۱ ل ۵۷.

❖ مهره ها سوخته پیش خستنی لای راست له سر لای چه بزم
له پی کردنی پیلاو و جل و بهرگ و سه رو پیش داهینان و شانه
کردن و دست نویژ شووشتن و خوشوشتن و چاو پرشتن و سیواک
کردن و... و هك له فهرموده به کی خاتوو عائیشه هاتوو خ
در ده که وی که ده فهرمووی : (کان رسول الله ﷺ یحب التیامن
فی تنعله و ترجله و طهوره و فی شانه کله) متفق علیه. الفقه
الاسلامی وادلته ب ۱ ل ۲۵۰ و اتا : پیغمبری خوا ﷺ پی خوش
بوو لای راست پیش بخت له سر لای چه له له پی کردنی پیلاو ،
سه رو پیش شانه کردن ، دست نویژ گرفتن ، خو شوردن ، له
هموو کاریکی جوان دا ، سیواک کردن به دهستی راست و له لای

پراستهش دهست پی بکری. الفقه الاسلامی وادلتہ ب ۱ ل ۳۰۲ له
 فرمایشتیکی تردا فرموی : اذا لبستم واذا توضئتم فابدوا
 بايامنکم ارواه احمد وابو داود وابن ماجه و ابن خزيمة وابن حبان
 والبيهقي عن ابي هريرة. الفقه الاسلامی وادلتہ ب ۱ ل ۲۵۰

۳. چونه ناو مزگهوت : سوننه له کاتی چونه ژورده وهی
 مزگهوت دا لای پاست پیش بخری و زیکری تایبہ تیش که بوی
 دانراوه بخوینری و له هاتنه دهره وهش به پیچه وانه وه. فقه السنة
 ب ۱ ل ۲۶۹

❖ دابهستنی نوژی ماموم له لای پاستی نیمام نه گهره ریه ک
 ماموم مه بوو به لکه شمان نه وهیه. روی ابن عباس ؓ قال : (بت
 عند خالتي ميمونة فقام رسول الله ﷺ يصلي فقامت عن يساره
 فجعلني من يمينه) متفق عليه. الفقه الاسلامی ب ۱ ل ۲۴۵ وفقه
 السنة ب ۱ ل ۲۵۳ واما : شهويك له لای پورم مه ميمونهی خيزانی
 پیغه مبه ر بوم ﷺ شهو مه ستاوهو شهو نوژی کردو منیش هه ستام
 نوژی له که لدا بکه م وله لای چه پی نهو دام به ست ، به لام پیغه مبه ر
 ﷺ هه ر له ناو نوژدا ملی گرتم و هینامیه لای پاستی ، نا لیژدها
 بزمان دهرده که وی که نه گهره اتوو هه ر ته نها هه ر نه فره یك دهست

كهوت بى نويزى به كۆمەل (جماعة) له دواى ئىمام ئەوا ئىمام
بىزى ھەيە ئەھەرەكە بېيىتتە لاي پاستى داي بەستىبى يان نا وەك
پىغەمبەر ﷺ له گەل عبداللەى كورى عباس و جابردا نواندى .

❖ ۷- سوننەتە دانانى دەستى پاست لەسەر دەستى چەپ له نويزى
دا . به لگەشمان (۲۰) فرمودەى پىغەمبەر ﷺ له ۱۸ ھاورى
بەريزى پىغەمبەر ﷺ و دوو شوين كەوتەش (تابعى) يەك لەو
فرمودانە بى نمونە عن جابر رضى الله عنه قال : (مر رسول الله ﷺ برجل
وهو يصلى وقد وضع يده اليسرى على اليمنى فانزعها ووضع اليمنى
على اليسرى) رواه احمد وغيره . فقه السنة ب ۱ ل ۱۵۸ والفقه
الاسلامى ب ۱ ل ۶۸۷ وانا : ئىمام احمدو ھەندىكى تر ئەگىرنەو ھە
جابرخ فرمودەى پىغەمبەر ﷺ : خوا تىپەرى بە لاي پياويك دا كە
نويزى دەكردو حال وابوو دەستى چەپى لەسەر دەستى پاستى
دانابوو پىغەمبەر ﷺ دەستى پاستى گرتوو خستى سەر
دەستى چەپى ، ھەندىك دەلەين ئەو پياو ھە عبداللەى كورى مسعود
بوو ھە وروى مسلم ۴۰۱ عن وائل ابن حجر رضى الله عنه راي النبى
ﷺ رفع يديه حين دخل فى الصلاة ثم وضع يده اليمنى على
اليسرى (الفقه المنهجي ب ۱ ل ۱۴۸ وانا : پىشەواى فرمودە مسلم

ﷺ ده گيرتته وه له وائل ﷺ كه پيغه مبهري بينيوه كاتيك نويزي
 دابه ستووه ههردوو دهسته كاني بلند كردون وپاشان دهستي
 راستي له سهر دهستي چهپي داناوه.

❖ ۸- شايه تي دان به په نجهي شادهي دهستي راست و ناماژه پي
 كردني و تۆزىك نه وي كردني به لگهش نه و فرموده يه (عن فمير
 الخزامي ﷺ قال : رايه رسول الله ﷺ وهو قائم في الصلاة قد وضع
 ذراعه اليمنى على فخذه اليمنى رافعا اصبعه السابعة وقد ضاها شيئا
 وهو يدعوا) رواه احمد وابو داود والنسائي وابن ماجة وابن خزيمة
 باسناد جيد. فقه السنة ب ۱ ل ۱۸۶ والفقه المنهجي ب ۱ ل ۱۵۴
 ومسلم ۵۸۰ عن ابن عمر ﷺ في صفة جلوسه ﷺ

۹- سه لام دانه وي يه كه م له نويز دا به لاي راسته دا ده بيت ،
 به لگهش نه ويه نيمام مسلم ﷺ له فرموده ي ژماره ۵۸۲ دا
 ده ليت: عن سعد ﷺ قال : كنت أرى رسول الله ﷺ يسلم عن يمينه
 وعن يساره حتى أرى بياض خده (الفقه المنهجي ب ۱ ل ۱۴۱ وانا :
 سعد ﷺ ووتي پيغه مبهري خوام دهدي سه لامى ده دايه وه دوو جارن
 يه كه م به لاي راسته و دووه ميش به لاي چه پدا ،

۱۰. سوننه ته دواى ته واو بوونى نوږډ له مزگه وټا هر که س پوو بکاته نه و شوینه ی نیش و کارى لږه تی نه گهر نیش و کاریکیشی نه بوو نه وا به لای پاسته ی دا بپوات له بهر نه و فرموده یه ی عبدالله ی کوری مسعود رضی الله عنه که ده لى : (لایجعل احدکم للشیطان حظا من صلاته یری حقا علیه الا ینصرف الا عن یمینه لقد رایت رسول الله ﷺ کثیرا ما ینصرف عن شماله) رواه مسلم. الفقه الاسلامی وادلته ب ۱ ل ۸۰۸ وانا: عبدالله ی کوری مسعود فرموده یه ی : (با هر یه که له ښتوه هیچ به شیک له نوږډه که ی نه دا به شعیطان ، پیویسته پی ی وابتی که له سه ری پیویست کراوه له دواى نوږډ ته نها به لای پاست دا وه ریگه پی و بپوات بی گومان پیغه مبه ری خوام بینویه نذریه ی نذری پوی له چه پ وهرده گنډا و پوی ده کرده پوی پاست .

۱۱. سوننه ته کاتى به نده بینى خه وی خوشه ناوړ به لای پاست دا بداته وه و سوپاسی خواش بکات و نه گهر ناخوشیش بوو ناوړ به لای چه پ دا بداته وه و سی جارن تف له شعیطان بکات و نه نیشیشی بگوړی. به لکه شمان نه و فرمودانه ن: فرموده ی ژماره ۲۳۸۲ له به رتوکی (الترغیب والترهیب) ی شیخ منذری به رگی ۴۵۱ ل ۲ عن ابی

مسعود الخدری رحمته الله انه سمع النبي صلى الله عليه وسلم يقول (اذا رأى احدكم الرؤيا
يجبها فانما هي من الله فليحمد الله عليها وليحدث بما رأى او غير
ذلك مما يكره فانما هي من الشيطان فليستعذ بالله من شرها ولا
يذكرها لاحد فانها لا تضره) رواه الترمذی، الترغيب والترهيب ب ٢
ل ٤٥١ وانا : ابو سعید خدری رحمته الله دهلی : گویم له پیغمبر هو
صلى الله عليه وسلم دهی فرمود : (نه گهر یه کیک له ئیوه خه ونیکی خوشی بینی با
بزانی نه وه له خوا وه یه و با سوپاسی خوا بکات له سهری بیشی
گیریتته وه، به لام نه گهر خه ونیکی ناخوش بوو نه وه له شه یثانه وه یه
و با خوی په نا بدات به خوا له شه یثان و نه شی گیریتته وه ئیتر
خه ونه که زیانی پی ناگه یه نی .

* فرمود دهی ل ٢٣٨ عن جابر رضی الله عنه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم انه قال : (اذا
رأى احدكم الرؤيا يكرهها فليصمق من يساره ثلاثا وليستعذ بالله من
الشيطان الرجيم ثلاثا وليتحول من جنبه الذي كان عليه) رواه مسلم
هابو داود والنسائی وابن ماجه هه مان سه رچاوه ل ٤٥١ وریاض
الصالحین ٨٤٣ ل ٢٨٨ وانا : جابر خوای رحمته الله ده گیریتته وه که
پیغمبر صلى الله عليه وسلم دهی فرموده تی : (نه گهر یه کی له ئیوه خه ونیکی
ناخوشی بینی با هووی وه رگیریتته به وه هووی چه پی داو سی جارن

تف له شه‌یتان بکات و خۆی په‌نا بدا به‌خوا له خراپه‌ی
شه‌یتان ۲ جاران .

* فهرموده‌ی ژماره ۸۴۱ له په‌رتوکی ریاض الصالحین
ل ۲۸۸ فهرموی : (اذا رای احدکم الرؤیا یحبها فانما هی من الله
تعالی فلیحمد الله علیها ، ولیحدث بها وفی روایه : فلا یحدث بها الا
من یحب) متفق علیه . واتا : نه‌گه‌ر یه‌کێ له ئیوه خه‌ونیکی خۆشی
بینی با بزانی له خواوه‌یه و با سوپاسی خوا بکات و باسیشی بکات
وه‌له‌ریوایه‌تیکی ترده‌ فهرموی : با نه‌یگێرتوه‌ ته‌نها له لای
خۆشه‌یستانی خۆی نه‌بیئت .

۱۲-۱۳ دانانی نه‌خۆش له کاتی سه‌ره‌ مه‌رگ دا سوننه‌ته‌ له‌سه‌ر لای
راسته‌ دابنریت و نه‌گه‌ر گیانیشی ده‌رچوو مردوو شۆر لای راسته‌ی
مردوه‌که‌ بشوات ئینجا لای چه‌پی . به‌لگه‌ش نه‌و فهرموده‌یه (
وعن ام عطیه ان النبی ﷺ قال لمن فی ابنته زینب : (ابدان
بميامنها ومواضع الوضوء منها) متفق علیه . ریاض الصالحین ل ۲۶۰
۷۲۲ الفقه المنه‌جی ب ۱ ل ۲۴۷ - ۲۵۰ واتا : (ام عطیه) خ
ده‌گێرتوه‌ که پیغه‌مبه‌ر ﷺ له کاتی شوستنی زه‌ینه‌بی کچی کاتی

مرد پیّی فہرموویں : (لہ لای پاست و شوینی دہست نوئیڑی
یہوہ دہست پیّ بکن)

۱۴-۱۵ خواردن و خواردنہ وہش سوننہ تہ بہ دہستی پاست پیّت و
بہ دہستی چہپ قہدہ غہ کراوہ ، بہ لگہش نہ و فہرموودہ یہ (عن ابن
عمر رضی اللہ عنہ ان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم قال : لا یاکلن احدکم بشمالہ ولا یشربن
بہا فان الشیطان یاکل بشمالہ ویشرب بشمالہ) قال : (وکان نافع
یزید فیہا) (ولا یأخذ بہا ولا یعط بہا) رواہ مسلم والترمذی بدون
الزیادۃ ورواہ مالک وابو داود بنحوہ . الترغیب والترہیب ۲۱۲۰ ب ۲
۵۷-۵۸ . وانا : (دہگیرنہ وہ لہ عبداللہی کوری ئیمامی عومہر
رضی اللہ عنہ کہ پیّغہ مہر صلی اللہ علیہ وسلم فہرمووی (نہ کہن کہستان بہ دہستی چہپ شت
بخوات یان بخواتہ وہ ، چونکہ بہ پاستی شہیتان بہ دہستی چہ پی
دہخوات و دہخواتہ وہ عبداللہ ووسی : نافع نہ وہشی زیاد دہ کرد
نابی شتیشی پیّ ببہ خشیّ یان شتی پیّ وہ ربگریّت .

• فہرموودہ ی ۲۱۲۱ مہمان سہرچاوہ ، وعن ابی ہریرۃ رضی اللہ عنہ ان
النبی ص قال : (لیاکل احدکم بيمينہ ویشرب بيمينہ ویاخذ
بيمينہ ولیعط بيمينہ فان الشیطان یاکل بشمالہ ویشرب بشمالہ
ویعطی بشمالہ ویاخذ بشمالہ) رواہ ابن ماجہ باسناد صحیح

واتا دهگیرنه وه له ابو هريره رضی الله عنه که ووتی : پیغمبر صلی الله علیه و آله فهرمووی : (با هر کهس له نئوه به دهستی راستی بخوات و به دهستی راستی بخواته وه و به دهستی راست وهریگری و به دهستی راست ببه خشی چونکه بی گومان شهیتان به دهستی چهپ دهخوات و دهخواته وه به دهستی چهپیش وهردهگری و دهش به خشی)

۱۶. ته سبیحات کردن به دهستی راست ده بیئت نهک به دهستی چهپ یان به هردوکیان به لگهش نه و فهرمووده یه : عن عبدالله بن سید قال : (رایت رسول الله صلی الله علیه و آله یعقد التسبیح بيمينه) حصن المسلم اخرجه ابو داود فی مسنده بلفظه ب ۲ ل ۸۱ و الترمذی ب ۵ ل ۵۲۱ وانظر صحيح الجامع ب ۴ ل ۲۷۱ برقم ۴۸۶۵ واتا ابو داود و ترمذی دهگیرنه وه له عبدالله ی کوری عمر رضی الله عنه ووتی : (پیغمبرم صلی الله علیه و آله بینی ته سبیحاتی ده کرد ته نها به دهستی راستی .

ته وار بوو

نه وه بپو که ميک له باره ی راست و چه پ له نيسلام دا هيو ا دارم
خوښه ره به پړزه کان سوودی لی وه ريگرن و دوعای خيريش بږ
به نده ی گونا هکار بکن به لکو خوا ی گوره وميهره بان به مزی
دوعای نه وان ايم ببوریت

تبيينی / هه لته ته له پوانگه ی چه ند ده قيکی قوپناني وسوننه تی
پيغه مبر ﷺ بزمان پوون بږوه که مه سه له ی راست و چه پ شتيکی
سه لميتراره و نابي موسلمان ناگای لی نه بی و گوی ی پی نه دات
به لکو پتويسته زږد به دلسوزی په چاری بکات و له ژيانی پږانه ی دا
په پره وی بکات و کاری پی بکات ، چونکه ده ست گرتن به پی و
په وشت (سنة) ی پيغه مبر ﷺ گوی پایه لی په بږ فره مانی خواو
پيچه وانه که شی ده بيته گوی نه دان به فره مانی خوا ﷺ به لگه ش
نه و فره موده یه که (أبو هريرة) ﷺ ده گيرپته وه که پيغه مبر ﷺ
فرمويه تی : (من اطاعنی فقد اطاع الله ، ومن عصانی فقد
عصى الله) رواه بخاری ۷۱۲۷ و مسلم ۱۸۳۵ و اتا : هه رکه س
به گوی منی کرد نه و گوی پایه لی خوا ی کردوه و هه رکه سیش
سه ريپچی منی کرد نه و سه ريپچی فره مانی خوا ی کردوه .

رياض الصالحين ل ۴۸۲ له فرموده يه کی ترديشدا فرمودی
 (ومن سن في الاسلام سنة سيئة كان عليه وزرها ووزر من عمل بها
 من بعده من غير أن ينقص من أوزارهم شيء) رواه مسلم ۱۰۱۷ عن
 أبي عمرو جرير بن عبدالله . واما : وهركه سيكيش په وشتيكي
 ناشرين - پيچه وانه ي په وشتي پيغه مبر ﷺ - له ناو ئيسلامدا
 پيدا بكات نه و ا كونا ه و تاواني خوی و نه و كه سانه شي له سه
 ده نوسريت كه چاويان له و كړوه و لاساييان كړو ته وه له دواي
 نه و بى نه وه ي هيچ شتيك له تاواني نه و ان كه م بكا ته وه . رياض
 الصالحين ۱۶۶ به لام له هه مان كاتدا نابى بشكرتته فاكته رو
 هوكاريك بى زياد له پيوست باس كردن و يان بكرتته هوى كي شه و
 بگړه و به رده و دل نيشان و سه ر نيشه و تيكدانى شيرازه ي برايه تى و
 خزمه ايه تى و دوستايه تى و دراوسيه تى چونكه ژيانى پيكه وه ژيان
 به برايه تى و خوشه ويستى و ريژ ليكنان (اصل) ه و په سه نه

وصلی الله وسلم وبارك على حبیبنا محمد وعلى اله وصحبه اجمعین

واخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

نوسه ر : ملا ادم ی باله ك وه لزی

۲۰ ی رده مه زان ۱۴۱۹ هـ ۱۹۹۹/۱۲/۲۸ ز هه ولتیز / زانا يان

والسلام عليكم

سوپاس و پیتزانین

﴿وَمَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ﴾

له ناخی دلمه‌وه سوپاسینکی زود زوری برای به‌پرز و ده‌ست والا له
کاری خیر و چاکه کاک - حاجی زرار حاجی سعدی باو ده‌قویی - ده‌که م
که یارمه‌تی دام بق کپینی نامیری کومپیوته‌ر، له خوا ده‌پارنمه‌وه که
له جیاتی به‌نده پاداشتی هه‌زاران به‌رامبه‌ری بداته‌ه